

ESITUTKINTA JA PAKKOKEINOT

Markku Fredman - Lauri Rautio - Matti Tolvanen - Marko Viitanen

7., uudistettu painos

Copyright © 2025 Alma Media Finland Oy ja kirjoittajat
Yhteistyössä Juristiliiton Kustannus

ISBN 978-952-14-4931-4

ISBN 978-952-14-4932-1 (verkkokirja)

Kansi: Outi Pallari

Taitto: Aste Helsinki Oy

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2025

Anna palautetta kirjasta: kustannustoimitus@almainsights.fi

Esipuhe

Esitutkinta ja pakkokeinot ilmestyy nyt seitsemäntenä, päivitettyinä painoksena. Lainsäädännön keskeisin piirre on ollut jatkuva muutos. Lähtökohtana oli 1980-luvun lopulla tilanne, jossa esitutkintaa ja pakkokeinoja oli säännelty lain tasolla hajanaisesti ja poliisin toiminta perustui keskeisesti hallinnon sisäisiin määräyksiin. Lailla säätäminen oli välttämättömyys muun muassa siksi, että Suomi oli liittymässä Euroopan ihmisoikeussopimukseen. Uudistus herätti pelkoja. Erityisesti pidätysajan lyhentymisen arvioitiin haittaavan merkittävästi esitutkintaa. Rikosasioiden oikeudenkäyntimenettelyn uudistamisen pelättiin romuttavan esitutkintapöytäkirjan ja sen myötä esitutkinnan painoarvon prosessin kokonaisuudessa. Pelot ovat osoittautuneet aiheettomiksi. Jutut saadaan tutkittua tehokkaasti laissa säädettyjen pakkokeinomääräaikaisten puitteissa ja esitutkinnan merkitys oikeudenkäynnin valmisteluna on vain korostunut. Pelkoja on ollut myös toiseen suuntaan. Pakkokeinoarsenaalin laajentamista on kritisoitu kansalaisvapauksien suunnasta. Nämäkään pelot eivät ole toteutuneet. Lainsäädännössä ja oikeuskäytännössä on löydetty siedettävä tasapaino rikosvastuun tehokkaan toteutumisen ja oikeusturvan välillä. Olemme kirjassa esitetyillä tulkinnoilla pyrkineet tasapainoon näiden kahden näennäisesti ristiriitaisen tavoitteen välillä.

Esitutkinta- ja pakkokeinolain muutokset ovat seurausta yhteiskunnan ja rikosympäristön muutoksesta. Yhteiskunnassa ovat korostuneet perus- ja ihmisoikeudet ja kansalaisvapaudet. Tämän vuosikymmenen keskeiset rikokset eivät ole samoja kuin keskeiset rikokset 1970-luvulla. Sähköinen toimintaympäristö ja uudenlaiset, globaalit uhat heijastuvat myös rikoslakiin. Menneisyyden keinoilla ei ole mahdollista toteuttaa tehokkaasti rikosvastuuta kansainvälistyvässä, tekoälyä ja muuta uutta tekniikkaa hyödyntävässä rikosympäristössä. Pakkokeinolainsäädäntöä on muutettu merkittävästi myös vuonna 2020 ilmestyneen kirjan kuudennen painoksen jälkeen.

Tämän kirjan ensisijaisena tarkoituksena on tulkita voimassa olevaa oikeutta ja esittää siitä oikeuslähteisiin perustuvia tulkintaennusteita. Lainsäädännön lisäksi olemme ottaneet huomioon esityöt, kotimaisen oikeuskäytännön, laillisuusvalvojen ratkaisut sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja Euroopan unionin tuomio-

istuimen oikeuskäytännön. Emme ole kaihtaneet oikeuskäytännön kritiikkiä, jos olemme katsoneet siihen olevan aihetta.

Voimassa olevan oikeuden analyysin lisäksi olemme ennakoineet, mikä voisi olla kehityksen suunta. Pidämme ensinnäkin todennäköisenä, että EU-oikeuden merkitys on kasvamassa. Tästä on löydettävissä havainnollisia esimerkkejä jo kirjan tässä painoksessa. Olemme sisällyttäneet kirjan loppuun hakemiston myös kirjassa selostettavista unionin tuomioistuimen tuomioista.

Toiseksi tarkoitussidonnaisuuden ja käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteet korostuvat. Kysymys on toisaalta siitä, missä määrin esitutkinnassa saatua tietoa on sallittua hyödyntää muissa menettelyissä ja toisaalta siitä, missä määrin muissa tarkoituksissa kerättyä tietoa voidaan hyödyntää esitutkinnassa. Näissä tilanteissa on kyse hyödyntämiskielloista eri menettelyjen välillä. Olemme nostaneet jaksossa 2.4 esitettävien esitutkintaperiaatteiden joukkoon myös tarkoitussidonnaisuusperiaatteen. Lisäksi rikostiedustelun, siviilitiedustelun ja rikosten selvittämisen välinen suhde kaipaa punnintaa ja oikeuskäytännön ratkaisuja. Tekoäly muuttaa rikollisuuden kuvaa ja aiheuttaa jännitettä rikosvastuun tehokkaan toteuttamisen ja oikeusturvan takaamisen välillä. Tekoäly mahdollistaa eri tahoilla olevan tiedon tehokkaan yhdistelyn, mutta saattaa samalla loukata kansalaisten yksityisyyden suojaa ja muita perusoikeuksia, ellei pakkokeinolainsäädäntöä päivitetä tavalla, joka ottaa tasapainoisesti huomioon eri suuntiin käyvät intressit. Avustajien rooli esitutkinnassa on aiempaa aktiivisempi, ja olemme korostaneet tähän liittyvää esitutkinnan viestinnällistä muutosta. Esitutkinta ei ole enää yksipuolista tiedonhankintaa vaan monipuolista ja vuorovaikutteista rikosasian valmistelua, jonka tavoitteena on kattavaan aineistoon perustuva syyttäjän ratkaisu ja sitä mahdollisesti seuraava rikosoikeudenkäynti.

Olemme seuranneet ajantasaisesti lainsäädäntöä, vireillä olevia hankkeita, oikeuskäytäntöä ja oikeuskirjallisuutta. Teoksen käsikirjaluonne on rajoittanut kirjallisuuslähteiden käyttöä, mutta oheislukemistoon olemme koonneet luettelon julkaisuista, joihin perehtymällä lukija voi syventää tietämystään. Oikeuskäytännön ja laillisuusvalvojien vanhoista ratkaisuista olemme jättäneet tähän painokseen ne, joilla otaksumme olevan käyttöä lainsoveltajan työssä.

Neljänneksi kirjoittajaksi on tullut *Janne Kanervan* tilalle *Lauri Rautio*. Tämäkin painos on syntynyt kirjoittajien vuorovaikutuksen ja yhteisen pohdinnan tuloksena. Jaamme yhdessä kaikki kirjassa esitetyt tulkintakannanotot. Sen takia ei ole tarpeen eritellä, kuka kirjoittajista on laatinut nimettyjen lukujen pohjatekstit.

Kirja on tarkoitettu ensi sijassa esitutkinta- ja pakkokeinolakeja työssään soveltavien tuomareiden, syyttäjien, poliisien, muiden esitutkintaviranomaisten ja asianajajien työkaluksi. Teos soveltuu myös opetuskäyttöön. Toivomme kirjamme antavan myös impulsseja aihepiirin oikeustieteelliseen tutkimukseen. Otamme mielellämme vastaan palautetta tulkinnoistamme.

Kirjan valmistuessa on kiitosten aika. Kiitämme ensinnäkin Alma Median sisäl-
töpäällikköä *Arja Lappeteläistä* erinomaisesta yhteistyöstä. Kustannustoimittaja *Aino
Raunio* on huolehtinut ammattitaitoisesti ja kiitoksen arvoisesti kirjan viimeistelystä
painokuntoon. Kiitämme myös laajaa nimeämätöntä juristijoukkoa, jota olemme
kirjaa päivittäessämme kysymyksillämme vaivanneet.

Omistamme kirjan tämän painoksen hiljattain edesmenneelle kirjoittajaveljel-
lemme, teoksen lukuisia painoksia keskeisesti kirjoittamassa olleelle Klaus Helmi-
selle.

Helsingissä ja Joensuussa 28.2.2025 Kalevalan ja suomalaisen kulttuurin päivänä

Markku Fredman

Lauri Rautio

Matti Tolvanen

Marko Viitanen

Sisällys

ESIPUHE	V
LYHENTEET	XXI
1 JOHDANTO	1
1.1 Oikeuslähteet ja periaatteellisia näkökohtia	1
1.1.1 Esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädäntö	1
1.1.2 Esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön kehityspiirteitä	3
1.1.3 Muita oikeuslähteitä	6
1.1.4 Rikosprosessuaalisia periaatteita	10
1.2 Esitutkinta rikosprosessin osana	15
1.2.1 Esitutkinnan käsite ja tarkoitus	15
1.2.2 Poliisitutkinta	19
1.2.3 Erityistutkinnat	23
1.3 Esitutkinnan kulku pääpiirteittäin	26
1.3.1 Täysimääräinen esitutkinta	27
1.3.2 Suppea esitutkinta	34
2 PERUS- JA IHMISOIKEUDET SEKÄ ESITUTKINNAN PERIAATTEET	39
2.1 Perusoikeudet	39
2.1.1 Kansalliset perusoikeutemme	39
2.1.2 Euroopan unionin perusoikeuskirja	42
2.2 Ihmisoikeudet ja ihmisoikeussopimukset	45
2.3 Yksittäisiä perus- ja ihmisoikeuksia	50
2.3.1 Ehdottomat ja rajoitettavissa olevat oikeudet	50
2.3.2 Kidutuksen, pakkotyön ja muun huonon kohtelun kieltö	51
2.3.3 Oikeus elämään, vapauteen ja turvallisuuteen	54

2.3.4	Oikeusturva ja oikeudenmukainen oikeudenkäynti	59
2.3.5	Yksityiselämän, kodin ja kirjeenvaihdon suoja	71
2.3.6	Sananvapaus	75
2.3.7	Omaisuuuden suoja ja elinkeinovapaus	77
2.3.8	Oikeus omaan kieleen, tulkkaukseen ja käännöksiin	77
2.3.9	Yhdenvertaisuus	78
2.3.10	Muita ihmisoikeuksia	79
2.4	Vleiset esitutkintaperiaatteet	80
2.4.1	Yleistä	80
2.4.2	Tasapuolisuusperiaate (ETL 4:1)	83
2.4.3	Syyttömyysolettama (ETL 4:2, PL 21 §)	85
2.4.4	Suhteellisuusperiaate (ETL 4:4, PKL 1:2)	88
2.4.5	Vähimmän haitan periaate (ETL 4:5, PKL 1:3)	91
2.4.6	Hienotunteisuusperiaate (ETL 4:6, PKL 1:4)	91
2.4.7	Tarkoitussidonnaisuusperiaate	93
2.4.8	Lasten ja nuorten kohtelu esitutkinnassa (ETL 4:7 ja 4:8)	94
2.4.9	Prosessuaalisen aseman ilmoittaminen (ETL 4:9)	96
2.4.10	Oikeus käyttää avustajaa esitutkinnassa (ETL 4:10 ja 4:11)	98
2.4.11	Esitutkinnan käsittelykieli (ETL 4:12, 4:13 ja 4:14)	104
2.4.12	Asianosaisjulkisuus (ETL 4:15, 7:13, 11:9, PKL 3:8, 10:60, 10:62)	107
2.4.13	Asianomistajan etujen turvaaminen	108
2.4.14	Esitutkinnan tehokkuus ja joutuisuus (ETL 3:11)	112
3	VIRANOMAISET JA ASIANOSAISET	119
3.1	Esitutkintaviranomaiset	119
3.1.1	Poliisi esitutkintaviranomaisena	119
3.1.2	Muut esitutkintaviranomaiset	126
3.1.3	Tutkinnanjohtaja	135
3.1.4	Tutkija	140
3.1.5	Esteellisyys	142
3.2	Syyttäjä ja tuomioistuin	147
3.2.1	Syyttäjä esitutkinnassa	147
3.2.2	Tuomioistuimen tehtävät esitutkinnassa	160
3.3	Asianosaiset	163
3.3.1	Asianomistajan asema ja oikeus avustajaan	164
3.3.2	Epäillyn asema	174
3.3.3	Epäillyn puolustus	177
3.3.4	Avustajan kelpoisuus ja tehtävät	189

3.3.5	Hyvä asianajotapa ja sen valvonta.....	198
3.3.6	Muut asianosaiset.....	204
3.4	Kansainvälinen yhteistyö rikostutkinnassa	205
3.4.1	Yleistä.....	205
3.4.2	Kansainvälinen oikeusapu	214
3.4.3	Yhteiset tutkintaryhmät.....	232
3.4.4	Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen	235
4	ESITUTKINNAN VAIHEET	251
4.1	Rikoksesta ilmoittaminen	251
4.1.1	Ilmoituksen tekeminen	251
4.1.2	Ilmoituksen tekijä	257
4.2	Ilmoituksen kirjaaminen	259
4.2.1	Kirjaamisvelvollisuus	259
4.2.2	Kirjaava viranomainen	266
4.2.3	Kirjaamisjärjestelmä	269
4.3	Esitutkinnan aloittaminen	271
4.3.1	Toimenpiteet esitutkintaviranomaisen tietoon tulleen rikoksen johdosta	271
4.3.2	Asianomistajarikokset	287
4.3.3	Rikollisen teon esitutkinta.....	292
4.3.4	Poliisiin, tuomarin ja syyttäjän tekemäksi epäillyn rikoksen tutkinta.....	293
4.4	Esitutkinnan toimittaminen	297
4.4.1	Esitutkinnassa selvitettävät asiat.....	297
4.4.2	Esitutkintatoimenpiteet.....	307
4.4.3	Esitutkinnan rajoittaminen	309
4.4.4	Syyteoikeuden vanhentumisajan jatkaminen	316
4.5	Esitutkinnan päättäminen	320
4.5.1	Yleistä	320
4.5.2	Loppulausunto.....	321
4.5.3	Esitutkintapöytäkirja	327
4.5.4	Esitutkintapöytäkirjan toimittaminen syyttäjälle ja asianosaisille.....	337
4.6	Toimenpiteet esitutkinnan valmistuttua	337
4.6.1	Esitutkinnan päättämismahdollisuudet.....	337
4.6.2	Asian saattaminen syyttäjän harkittavaksi	340
4.6.3	Asian käsittelyn lopettaminen	342
4.6.4	Paikallapsymisvelvoite haasteen tiedoksiantoja varten.....	346

5	KUULUSTELUT	349
5.1	Kuulustelun tarkoitus	349
5.2	Kuulusteltavan asema ja kohtelu	351
5.2.1	Yleistä	351
5.2.2	Asianomistajan kuulustelu	359
5.2.3	Todistajan kuulustelu	366
5.2.4	Epäillyn kuulustelu	370
5.3	Kuulusteltavan läsnäolo	374
5.3.1	Saapumisvelvollisuus	374
5.3.2	Paikallejäämis- tai saapumisvelvollisuus	379
5.3.3	Saapuvillaoloaika	382
5.4	Muiden henkilöiden läsnäolo kuulustelussa	386
5.4.1	Kuulustelutodistaja	386
5.4.2	Avustaja, tukihenkilö ja muu kuulusteltavaa tukeva henkilö	389
5.4.3	Huoltaja, edunvalvoja ja laillinen edustaja	398
5.4.4	Sosiaaliviranomaisen edustaja	403
5.4.5	Syyttäjä	404
5.4.6	Tulkki	404
5.5	Kuulustelun toimittaminen	407
5.5.1	Kuulustelun valmistelu	408
5.5.2	Kuulustelun laajuus	416
5.5.3	Kuulustelun vaiheet	418
5.5.4	Kuulustelutavat	433
5.5.5	Erityisryhmien kuulusteleminen	437
5.5.6	Kuulustelussa käytettävä kieli	450
5.6	Kuulustelupöytäkirja	452
5.6.1	Kuulustelupöytäkirjan laatiminen	453
5.6.2	Ääni- ja kuvatallentaminen	460
6	TODISTELU	465
6.1	Todistelua koskeva uudistus	465
6.2	Todistelun tarkoitus esitutkinnassa ja yleistä todistelusta	466
6.2.1	Vapaa todistusteoria	477
6.2.2	Vapaan todistusteorian rajoituksista	481
6.3	Todistuskeinot	520
6.3.1	Asianosaisen kuulustelu	522
6.3.2	Todistaja	523

6.3.3	Asiantuntija	533
6.3.4	Asiakirjatodistelu	539
6.3.5	Katselmus.....	540
6.4	Muut todistelukeinot	544
6.4.1	Tunnistaminen	544
6.4.2	Rekonstruktio.....	559
6.5	Esitutkintaviranomaisen tiedonsaantioikeus	562
6.5.1	Yleistä.....	562
6.5.2	Tietojen saanti viranomaiselta.....	565
6.5.3	Tietojen saaminen yksityiseltä.....	571
7	JULKISUUS JA TIETOSUOJA ESITUTKINNASSA	575
7.1	Käsitteet	575
7.2	Esitutkinta-asiakirjojen julkisuus	582
7.2.1	Asianosaisjulkisuus	588
7.2.2	Yleisöjulkisuus	617
7.3	Esitutinnan aikaisten tuomioistuinkäsittelyiden julkisuus	624
7.3.1	Diaarijulkisuus.....	624
7.3.2	Oikeudenkäyntiasiakirjojen julkisuus	625
7.3.3	Käsittelyn julkisuus.....	629
7.3.4	Ratkaisun julkisuus.....	631
7.3.5	Pakkokeinoasiat.....	632
7.4	Henkilötietojen käsittelystä poliisissa	634
7.4.1	Henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön uudistus.....	635
7.4.2	Henkilötietojen käsittelytarkoitukset rikostutkinnan kannalta tarkasteltuna.....	638
7.4.3	Käsiteltävien henkilötietojen sisältö.....	642
7.4.4	Henkilötietojen oikaiseminen, poistaminen ja käsittelyn rajoittaminen.....	646
7.5	Tiedottaminen esitutkinnasta	651
7.5.1	Yleiset periaatteet	651
7.5.2	Tiedottamista ohjaavat säännökset ja määräykset	652
7.5.3	Tiedottava virkamies	663
7.5.4	Viranomaistiedotteet radiossa, televisiossa ja matkaviestinverkossa	664

8	PAKKOKEINOJEN KÄYTTÖ ESITUTKINNASSA	667
8.1	Pakkokeinojen tunnusmerkit	667
8.1.1	Käsite	667
8.1.2	Pakkokeinojen käytön kaksivaiheisuus	668
8.1.3	Kytkeytyminen rikostutkintaan	669
8.1.4	Oikeushyvät, joihin pakkokeinoilla voidaan puuttua	672
8.2	Pakkokeinojen jaottelu	674
8.2.1	Pakkokeinot rikos-, siviili- ja hallintoprosessissa	674
8.2.2	Rikosprosessuaalisten pakkokeinojen jaotteluja	676
8.2.3	Lainsäädäntö	679
8.3	Velvollisuus alistua pakkokeinon käyttöön	680
8.3.1	Kohdehenkilön asemasta	680
8.3.2	Oikeus voimankäyttöön	682
8.3.3	Voimankäyttö kiinniottotilanteissa	685
8.4	Pakkokeinojen edellytykset	687
8.4.1	Epäilty rikos	687
8.4.2	Pakkokeinojen kytkeytyminen rikoksen törkeysasteeseen ja rikostyyppiin	690
8.4.3	Kolme edellytysten sääntelymallia	692
8.4.4	Todennäköisyysporrastus	695
8.4.5	Suostumuksen vaikutus	699
8.4.6	Henkilöllisiä rajoituksia	701
8.5	Toimivalta pakkokeinojen käyttämiseen	704
8.5.1	Pakkokeinojen käyttämiseen oikeutetut viranomaiset	704
8.5.2	Pakkokeinoasioiden tuomioistuinkäsittely	712
8.6	Oikeusturvajärjestelyjä	718
8.6.1	Oikeusturvatekijöitä	718
8.6.2	Muutoksenhakukeinot	721
8.6.3	Tuomioistuimen ratkaistavaksi siirrettävät asiat	725
8.6.4	Hallintokantelu ja laillisuusvalvonta	726
9	VAPAUTEEN KOHDISTUVAT PAKKOKOINOT	729
9.1	Kuuden pakkokeinon järjestelmä	729
9.1.1	Eri pakkokeinot	729
9.1.2	Vapaudenmenetyksajan ja vapauden rajoituksen ajan vähentäminen rangaistuksesta	731

9.2 Kiinniottaminen	735
9.2.1 Yleistä	735
9.2.2 Kiinniottotilanteet	739
9.2.3 Kiinniottaminen muuta viranomaistoimenpidettä varten	748
9.2.4 Kiinniottamiseen oikeutetut virkamiehet	749
9.3 Nouto	751
9.3.1 Noudon käsite	751
9.3.2 Nouto esitutkintaan	751
9.3.3 Nouto tuomioistuimeen	754
9.4 Pidättäminen	757
9.4.1 Käsite	757
9.4.2 Pidättämisen yleiset edellytykset	757
9.4.3 Pidättämisen erityiset edellytykset säännönmukaisessa tapauksessa	759
9.4.4 Pidättämisen erityiset edellytykset muissa tapauksissa	762
9.4.5 Pidättämiseen oikeutetut virkamiehet	765
9.4.6 Menettely pidättämisessä	766
9.4.7 Erityissäännöksiä	774
9.5 Vangitseminen ja tutkinta-aresti	775
9.5.1 Yleistä	775
9.5.2 Vangitsemisen ja tutkinta-arestin edellytykset	778
9.5.3 Toimivaltainen tuomioistuin	787
9.5.4 Vangitsemisvaatimus	789
9.5.5 Vangitsemisoikeudenkäynti	792
9.5.6 Selvitys vangitsemisasiassa	802
9.5.7 Päätös vangitsemisasiassa ja tutkinta-arestin määräämistä koskevassa asiassa	809
9.5.8 Vangitseminen ja tutkinta-arestiin määrääminen ylemmässä tuomioistuimessa	817
9.5.9 Oikeusturvajärjestelyjä	819
9.6 Vapautensa menettäneiden säilyttäminen ja kohtelu	826
9.6.1 Sovellettavat säädökset ja tutkintavangin sijoittaminen	826
9.6.2 Vapautensa menettäneiden kohtelua koskevia yleisiä säännöksiä	831
9.6.3 Vapautensa menettäneen kohtelua koskevia yksityiskohtaisia säännöksiä	833
9.6.4 Yhteydet vankilan tai säilytyspaikan ulkopuolelle	845
9.6.5 Yhteydenpidon rajoittaminen pakkokeinoin 4 luvun mukaan	860

9.6.6	Henkilön ja omaisuuden tarkastaminen	868
9.6.7	Valvontajärjestelmiä	872
9.7	Matkustuskielto	877
9.7.1	Käsite	877
9.7.2	Edellytykset	880
9.7.3	Päätös matkustuskiellosta	884
9.7.4	Toimivalta	889
9.7.5	Menettely	892
9.7.6	Muutoksenhaku	898
10	TAKAVARIKKO, VAKUUSTAKAVARIKKO JA ETSINTÄ	901
10.1	Takavarikko, asiakirjan jäljentäminen ja tutkimuspaikan tai -kohteen eristäminen	901
10.1.1	Takavarikon käsite	901
10.1.2	Takavarikoimisen ja asiakirjan jäljentämisen edellytykset....	906
10.1.3	Takavarikoimiseen ja jäljentämiseen liittyvät takavarikkokiellot	908
10.1.4	Takavarikon kumoaminen	922
10.1.5	Toimivalta	925
10.1.6	Lähetyksen pysäyttäminen takavarikkoa tai jäljentämistä varten	929
10.1.7	Takavarikkomenettely	931
10.1.8	Muutoksenhaku	942
10.1.9	Tutkimuspaikan tai -kohteen eristäminen.....	943
10.2	Sananvapauslain mukaiset pakkokeinot	944
10.2.1	Sananvapauslain soveltamisala ja sen yleiset säännökset.....	944
10.2.2	Verkkoviestin tunnistamistietojen luovuttaminen	949
10.2.3	Verkkoviestin jakelun keskeyttämismääräys	952
10.2.4	Julkaisun takavarikko	953
10.2.5	Menettämisseuraamus ja verkkoviestin hävittämismääräys ..	954
10.3	Vakuustakavarikko	955
10.3.1	Käsite	955
10.3.2	Edellytykset	956
10.3.3	Vakuustakavarikosta päättäminen	960
10.3.4	Väliaikainen vakuustakavarikko	965
10.3.5	Täytäntöönpano.....	966
10.3.6	Vakuustakavarikko syytteen käsittelyssä	971
10.3.7	Muutoksenhaku	972
10.3.8	Vahingonkorvausvastuu ja kulujen korvaaminen	973

10.4 Paikkaan kohdistuva etsintä	974
10.4.1 Käsitteet	974
10.4.2 Esineellisen kotietsinnän edellytykset.....	979
10.4.3 Henkilöllisen kotietsinnän edellytykset	991
10.4.4 Toimivalta päättää kotietsinnästä	994
10.4.5 Läsäolo kotietsinnässä ja kotietsintämenettely	998
10.4.6 Erityistä kotietsintää koskevat säännökset.....	1009
10.4.7 Kotietsinnän tai paikanetsinnän saattaminen tuomioistuimen tutkittavaksi.....	1013
10.4.8 Paikanetsintä	1018
10.5 Laite-etsintä	1019
10.6 Henkilöön kohdistuva etsintä	1023
10.6.1 Käsitteet	1023
10.6.2 Henkilöön kohdistuvan etsinnän edellytykset	1025
10.6.3 Toimivalta päättää henkilöön kohdistuvasta etsinnästä....	1029
10.6.4 Menettely.....	1029
10.6.5 Henkilötuntemerkkien ottaminen.....	1031
10.6.6 DNA-tunnisteiden määrittäminen.....	1033
10.6.7 Koe nautitun alkoholin tai huumaavan aineen toteamiseksi	1034
11 SALAISET PAKKOKEINOT	1037
11.1 Yleistä	1037
11.2 Lakisystematiikasta ja tulkintaperiaatteista	1042
11.3 Salaisten pakkokeinojen käytön rajat	1044
11.4 Salaisten pakkokeinojen käytön edellytykset yleisesti	1047
11.5 Telepakkokeinot	1050
11.5.1 Telekuuntelu.....	1050
11.5.2 Tietojen hankkiminen telekuuntelun sijasta.....	1059
11.5.3 Telekuuntelusta ja muusta vastaavasta tietojen hankkimisesta päättäminen.....	1063
11.5.4 Televalvonta.....	1067
11.5.5 Suostumusperusteinen televalvonta.....	1071
11.5.6 Sijaintitietojen hankkiminen epäillyn ja tuomitun tavoittamiseksi	1073
11.5.7 Televalvonnasta ja sijaintitietojen hankkimisesta päättäminen	1074
11.5.8 Tukiasematietojen hankkiminen.....	1076

11.6 Tarkkailutyypiset keinot	1078
11.6.1 Tarkkailu ja suunnitelmallinen tarkkailu	1078
11.6.2 Suunnitelmallisesta tarkkailusta päättäminen	1083
11.6.3 Peitelty tiedonhankinta.....	1083
11.6.4 Peitellystä tiedonhankinnasta päättäminen	1086
11.6.5 Tekninen kuuntelu	1087
11.6.6 Asuntokuuntelu	1091
11.6.7 Teknisestä kuuntelusta päättäminen	1092
11.6.8 Julkinen asiamies.....	1093
11.6.9 Tekninen katselu.....	1095
11.6.10 Teknisestä katselusta päättäminen.....	1096
11.6.11 Tekninen seuranta	1097
11.6.12 Teknisestä seurannasta päättäminen	1098
11.6.13 Tekninen laitetarkkailu.....	1099
11.6.14 Teknisestä laitetarkkailusta päättäminen.....	1101
11.6.15 Telesoitteen tai telepätelaitteen yksilöintitietojen hankkiminen.....	1101
11.6.16 Laitteen, menetelmän tai ohjelmiston asentaminen ja poisottaminen.....	1102
11.7 Erityiset salaiset pakkokeinot	1104
11.7.1 Peitetoiminta	1105
11.7.2 Rikoksentezekielto.....	1109
11.7.3 Järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan ja valvottuun läpilaskuun osallistuminen	1112
11.7.4 Peitetoimintaa koskeva päätöksentekoprosessi	1115
11.7.5 Peitetoiminnan laajentaminen	1118
11.7.6 Valeosto	1120
11.7.7 Valeostoa koskeva päätöksentekoprosessi	1123
11.7.8 Turvakuuntelu ja -katselu	1125
11.7.9 Tietolähteen ohjattu käyttö	1126
11.7.10 Tietolähteen ohjatusta käytöstä päättäminen.....	1129
11.7.11 Valvottu läpilasku	1130
11.7.12 Valvotusta läpilaskusta päättäminen	1132
11.8 Menettely tuomioistuimessa	1133
11.9 Kaikille salaisille pakkokeinoille yhteiset säännökset	1137
11.9.1 Salaiden pakkokeinojen käytön suojaaminen	1137
11.9.2 Suojaamisesta päättäminen.....	1139
11.9.3 Salaisen pakkokeinon käyttöä koskeva ilmaisukielto	1140
11.9.4 Määräaikaisten laskeminen	1141

11.9.5	Kuuntelu- ja katselukiellot.....	1141
11.9.6	Tallenteiden ja asiakirjojen tarkastaminen sekä niiden tutkiminen	1145
11.9.7	Ylimääräinen tieto	1146
11.9.8	Salaisen pakkokeinon käytöstä ilmoittaminen ja asianosaisjulkisuus	1154
11.10	Muut yhteiset säännökset	1166
OHEISLUKEMISTO		1179
OIKEUSTAPAUSHAKEMISTO		1203
ASIAHAKEMISTO		1213